

MAŠA MIHAILOVIĆ, OPERATIVNI DIREKTOR ATELJEJA 2012

Sopstvenim snagama nastavljamo istoriju

Ovo grozno vreme rijalitija i novih zanimanja za koja ne znamo ni šta znače, ubija umetnost, kulturu i naravno pozorište i nameće neke „vrednosti“ za koje znamo da su apsolutno pogrešne.

Posle 20 godina učešća na Jugoslovenskom pozorišnom festivalu, šta je Atelje 212 dobio, a šta mi kao verna festivalska publika od vašeg Pozorišta?

-Ovo je najznačajniji festival posle Sterije i naravno, da nam je značilo gostovanje pred užičkom publikom. Važno je da festival nastavi da postoji i da i dalje dolaze najznačajnije predstave iz regiona. Dobro je što niste vezani za domaći tekst kao što je slučaj sa Sterijom. Dobro je da se upoznamo sa najznačajnijim ostvarenjima iz regiona i da onda Atelje koji sutra ulazi u 60 godinu postojanja, zajedno sa vama proslavi i naš i vaš 20- rođendan.

Bilo je teških dana za Atelje, sta se sada dešava?

- Otvorili smo vrata novoj energiji, što je nadam se budućnost Ateljea. Prošla sezona je protekla u znaku sedam dobrih i uspešnih predstava, a znamo da je najvažnije da produkcija živi u ovim teškim vremenima, kada para nema. Mi se oslanjamo na sopstvene resurse, što je pohvalno, ali se nadamo da nas Grad zbog toga neće ostaviti. Da citiram našeg direktora Branimira Brstinu „Atelje je malo pozorište, malog glumca koji sopstvenim snagama nastavlja istoriju“. Brstina na žalost nije večeras sa nama jer igra predstavu na Danima Dušana Kovačevića u Šapcu, eto, nekako se sve kod nas de-

šava u novembru. Mislim da smo napravili veliki uspeh sa svim premijerama, imali smo trećinu mladih glumaca i sedam mladih reditelja, od kojih je jedna i Snežana Trišić, koja je radila ovu predstavu, „Kazimir i Karolina“. Igrali smo je na Vršačkoj jeseni i dobili četiri nagrade, u Rijeci na Festivalu malih scena, gde smo takođe nagrađeni, na Gavelinim večerima u Zagrebu, u Tivtu. Sve referentne festivale u regionu smo obišli, a nekako nam je kruna ovaj večerašnji nastup u Užicu. Inače, „Kazimir i Karolina“ je predstava nečeg veoma modernog sa klasičnim tekstom koji i pripada i ne pripada ovom vremenu u kome se prepoznajemo i ne prepoznajemo, ali nas veoma dira i dotiče. Inače, Snežana

je izuzetno maštovita rediteljka posebno što ovo nije komad koji koketira sa publikom, već predstava stabilne čvrste strukture, sa izuzetnim glumačkim igrama, tako da verujem da joj sve nagrade i festivalski život potpuno pripadaju!

Fašizam je lajt motiv svih predstava koje smo gledali prethodnih dana, i u društvenom kontekstu svi pokazuju na njegove oblike, ali upiru prstom u različitim pravcima. Može li pozorište da prepozna njegovo ishodište i sve moguće posledice?

-I sa društvenog i sa umetničkog aspekta, možemo da tvrdimo da živimo u vreme fašizma. Tu su kontrola, cenzura, autocenzura, zabrane,

proglasi, zakoni. Sve je ispred umetnosti, to je jedna karakteristika ovog vremena koja je potpuno fašistička. Nije ovo vreme kada umetnost može da napravi pomake, ali može da skrene pažnju i ako svi pomalo skrenemo na to pažnju, može doći do erupcije.

Koliko se letargičnost koje je obeležje opšteg društvenog i individualnog življenja, prenela na umetnost, na pozorište?

-Postoji ta letargija, postoji otuđenost i nezainteresovanost i ne znam šta je sve tome doprinelo, ali ja ne prihvatom svojim ličnim iskustvom i godinama života da me više ništa ne zanima. U Pozorištu ću živeti dok me uzbuđuje i izaziva emociju, ako to jednom prestane, samo ću otići iz njega. Ovo grozno vreme rijalitija i novih zanimanja za koja ne znamo ni šta znače, ubija umetnost, kulturu i naravno pozorište i nameće neke „vrednosti“ za koje znamo da su apsolutno pogrešne.

Mirjana Petrović

Република Србија
Министарство културе и информисања

RAZGOVORI O PREDSTAVI I PRESS KONFERENCIJA

ATELJE 212 BEOGRAD

Od šarene laže do očaja

Snežana Trišić, reditelj: Misli sam da je važno prepoznati osećanje materijalne i duhovne bede u smeni kapitalizma i nadolazećeg fašizma. To je kao prelomni trenutak za narod. Zapravo govorimo kako je kapitalizam doveo do sloma čoveka i njegove duše i pamei i izazvao ono što će izroditi fašizam. Mene je zanimalo kako čovek i ljubav stradaju u središtu svega toga. To nije aktuelni trenutak, već kriza koja traje mnogo dugo i ona je kao ciklična pojava kojoj ne možemo da se odupremo. Mislim da na te stvari treba ukazivati. Mi smo to prepoznali i nadam se, uspeći da iznesemo. Meni je najznačajnije bilo da razmišljamo i razgovaramo o tome na koji način društvene okolnosti utiču na intimne živote, odluke, emocije. Naravno, tu postoji jaka melodramska priča, ali sam želela da akcenat stavim na socijalni problem. Dosta smo proučavali to vreme i to šta je ono sa sobom donelo. Recimo- šta je tridesetih godina u Nemačkoj značila nezaposlenost, a onda smo to upoređivali sa situacijom danas. Plašila sam se da sve ne preraste u patetičnu ljubavnu priču, ali to i nije bilo moguće sa ovim glumcima, koji su, osim što su dobri i veoma osvešćeni.

Gordana Gončić, dramaturg: Za Atelje 212 Eden fon Horvat nije nepoznat pisac. „Priče iz bečke šume“ smo radili 1983. godine, a tri godine kasnije i „Parisku komunu“. Izbor rediteljke da radimo ovaj tekst uklopio se u koncept Ateljea i naše razmišljanje. Tokom rada, cela ekipa je lako i lepo radila. Imali smo osećaj da radimo nešto značajno na umetnički način.

Jelena Đokić, kao Karolina: Predstava dosta zavisi od pozorišta u kome se igra. Recimo na Strijinom pozorju smo se plašili da će nas jako velika scena progutati, u Rijeci je bilo kao u kutiji šibica. U Beogradu je publiku predstava intelektualno dotakla, a u Rijeci emotivno razbila.

Bojan Dimitrijević, kao Kazimir: Mislim da smo namerno i svesno u jednom trenutku otišli sa puta emocija, jer je Sneža rešila da se ovo ne radi kao melodrama u kojoj ćemo izazivati emocije. Želela je da to bude drugi žanr.

Branko Popović, pozorišni reditelj: Zahvaljujući Jeleni, večeras sam osetio duh Gordane Kosanović. Predstavu sam pratio sa velikim zadovoljstvom iz mnogo razloga. Govorim o sličnosti po konstituciji, talentu i svemu onome što sam video kada sam predstavu „Kazimir

i Karolina“ gledao pre mnogo godina. Za one koji ne znaju, Gordana Kosanović je bila glumica Ateljea 212, koja je rano preminula. Sjajno je igrala Karolinu. Svojevremeno je otišla u Nemačku i tamo igrala na nemačkom. Danas se u toj zemlji dodeljuje i nagrada Gordana Kosanović. Svaka vam čast, opravdali ste sve to što je Goca nosila sa sobom.

Igor Ružić, pozorišni kritičar: Vrlo retko govorim o kostimima i sceni, ali moram reći da je ovo jedna od najbolje izgledajućih predstava koje sam video. Predstava je dizajnirana. Gledao sam je na Strijinom pozorju i od tada me muči pitanje zašto to mora tako dobro da izgleda. Danas mi je sinulo da je progres predstave takav-ona ide od lažnog izobilja „sve za dve marke“, koje je ipak neko izobilje, sve dok na kraju ne budu jadni, očajni, u potkošulji, neoprani i kažu ono što bi Munjin sledeći put mogao uzeti za slogan „bolje da se obesimo nego da umremo od gladi“.

Snežana Trišić, reditelj: Kada smo razmišljali o Oktobarfestu, razmišljali smo o raznim vidovima pučkih zabava, koji su njihovi mehanizmi i čemu služe. Bavili smo se tim i kroz danas nama poznatije oblike vašara. Svi oni su šarene laže i zaborav, gde se ljudi u jeftinoj zabavi izgube i sladoledima, penama i šećernim vunama zamažu oči da ne vide realnost. Karolina kaže „kako je daleko čovečanstvo doguralo, uskoro će da nestane“ a to su reči koje nam pisac kaže u prve dve replike

Katarina Žutić, kao Erna: Mislim da Erna nema izbora. Našla se u toj situaciji i jednostavno preživljava. Oni su svi uskraćeni za emociju, pa i najveća priča iz tog komada na kraju završi kao rastavljena ljubav. Bilo mi je zanimljivo da pokušam da napravim žrtvu iz kontre, tako da je žrtva na kraju i dželat-dželat ljubavi Kazimira i Karoline.

Ivan Medenica, predsednik žirija: Ovo je sofisticirano rediteljsko,

dramaturško i glumačko tkanje. Ostavljam mogućnost da neko vidi ironiju i političku osudu, a neko drugi da oseti emociju. Ja sam video i jedno i drugo i to sve vreme. Ove dve žene učestvuju u sistemu patrijarhalnog nasilja i na to pristaju. One su žrtve i dželati. To su i jedina dva lika koja se neuspešno, apsurdno, tragikomično bune. To su jedini likovi koji pružaju otpor. Koliko god je Erna „emotivni zombi, stonirana i ne mnogo inteligentna“ ona govori parole Komunističkog pokreta u Nemačkoj. Njen brat je stradao u stvaranju Bavorske socijalističke republike (prim. aut. Bavorska Sovjetska Republika nastala je tokom posleratnih previranja u Nemačkoj od 1918. do 1919. godine, to je razdoblje poznato pod imenom Nemačka revolucija), a ona je nešto od njega čula i to ume da kaže na pravom mestu. Ume da se pobuni protiv nepravde kada njen patrijarhalni muž na pravdi Boga maltretira nekog čoveka. Kakva god bila, ona tad krikne. Sa druge strane, imamo Karolinu koju je Jelena fenomenalno odgrala. Ona je sekretarica, vrlo ponosna na to što zarađuje. Želi da bude samostalna, ali u tom vremenu je to nemoguće bez jakog muškarca, koga ona i traži. Ipak, neće da mu se poda, nije prostitutka, nije sponzor, već nešto treće. Bogatstvo koje taj lik u ovom tumačenju daje, vrlo je zanimljivo. Ako u tom svetu postoji klika emancipatorskog, ona je u likovima žena, a ne muškaraca. Oni su ili dželati ili žrtve, ali nemaju snagu promene. Snagu promene imaju žene.

Irena Popović, kompozitor: Sa Snežanom često sarađujem, a rad sa njom je slojevit. Ona je od onih reditelja koji tekst čuju i dramaturški vode muziku kroz ceo komad. Pokušala sam da ne stvorim muziku koja je patetična ili preemotivna, već da ozvuči neke rupe i emocije koje likovi ne izgovore.

Ana Milosević

SNEŽANA TRIŠIĆ, REDITELJKA PREDSTAVE „KAZIMIR I KAROLINA“

Pozorište je ugroženo nedostatkom novca

-Naše pozorište jeste ugroženo nedostatkom novca i o tome mora da se govori, a sve manje se govori, jer pristajemo na kompromise i sve lošije uslove. Mora da postoji raskošnija i veća produkcija, koja nosi i veće rizike, kaže Snežana Trišić.

- Predstava se završava vatrometom koji prelazi u eksploziju, koja najavljuje katastrofu i mislim da naša civilizacija ide ka tome. Vidite šta se događa sa izbeglicama iz Sirije, a istovremeno se na tv-ekranima prikazuje jeftina zabava. Sve to zajedno jeste neka vrsta survavanja iz koga, teško mi je da kažem, nema povrtka. Možda i ima, ali osećamo se nemoćni, jer smo formirali sistem u kome smo nemoćni. To osećanje bezizlaza i dezorijentacije je veoma opasno. Zbog toga ne možemo da idemo napred, već se, poput Kazimira i Karoline i ostalih likova iz predstave, survavamo niz pistu u blato - kaže Snežana Trišić, rediteljka komada „Kazimir i Karolina“. Naša sagovornica je asistentinja na FDU i uspešno je sarađivala sa pozorištima u Subotici, Vranju, Kikindi, Podgorici i sa NP Beograd.

U komadu „Kazimir i Karolina“ prepoznaje se filmski pristup načinu iscenacije tog dela...

- Sam tekst poseduje fragmentarnu dramaturgiju kratkih, jasnih scena i brzih promena i to sam sledila. I scenografija Darka Nedeljkovića je omogućila da imamo krupne kadrove. Ta pista, odnosno kosina sa scene koja se survava u publiku, može da bude tobogan, ulica, strmi silazak u ponor i dno iz koga likovi, koliko god se penjali, ne mogu da se vrate, a sve opet liči na vašarsku spravu za zabavu. To nam je omogućilo da imamo krupne kadrove najintimnijih priča, posebno između Kazimira i Karoline ili Kazimira i Šircingera. Ti razdori emocija, duše i njihovih odnosa događaju se pred našim očima, u totalu koji bi trebalo da oslikava društveni kontekst - od pojave cepelina, do panorame ringšpila, kafane. Sve se nekako suzi i odjednom kao da uđemo u oko, u zenicu, u najintimnije odnose likova. To je svesno na-

pravljeno, jer sam htela da se poigravam s promenama plana i ugla gledanja.

Sarađivali ste sa mnogim pozorišnim kućama. Kako sagledavate sadašnji trenutak pozorišne umetnosti u Srbiji?

- Smanjenje budžeta itekako je smanjilo produkciju, a uslovi u pozorištima su postali lošiji. Kada se radi manji broj predstava, pritisci su mnogo veći, kako bi se mala količina novca iskoristila sa što manje rizika. I to je veliki problem. U pozorištu mora da se rizikuje - od izbora komada, saradnika, tema o kojima se progovara, a smanjenje budžeta kao da utiče na stvaranje ziheraškog načina mišljenja, koji je opasan.

S druge strane, ipak, se pojavljuju fantastične predstave, koje prodramaju našu scenu.

Na koje predstave mislite?

- Pre dolaska na festival gledala sam generalnu probu predstave „Lolita“ u Madlenjanumu. Vrlo zanimljiva predstava, koju priprema mlada rediteljka Jovana Tomić, adaptaciju i dramaturgiju je uradio mladi dramaturg Dimitrije Kukanov, a sjajnu ulogu je napravio Bojan Žirović. Predstava je vrlo skromna i nepretenciozna, ali predstavlja veoma pametno i autentično pozorište, koje svakako da doprinosi pomeranju granica naše scene, a koje u Beogradu trenutno nemamo priliku da vidimo. Ipak,

mene pozorište i dalje iznenađuje, uprkos uslovima u kojima funkcioniše i opasnostima koje takvi uslovi nose. Naše pozorište jeste ugroženo nedostatkom novca i o tome mora da se govori, a sve manje se govori, jer pristajemo na kompromise i sve lošije uslove. Mora da postoji raskošnija i veća produkcija, koja nosi i veće rizike.

Kako, na koji način pomoći pozorištu?

- Ono što ja činim jeste da se trudim da sagledam stanje stvari, da unutar toga radim najbolje što mogu i da probam da pomeram neke granice unutar sebe i unutar pozorišta. Pomno pratim šta se događa u pozorišnoj umetnosti u zemlji i regionu i, koliko mogu, u svetu, ali ne pratim slepo trendove. Volim da eksperimentišem i kada sam u prilici da biram komad, to su uvek neka mala skretanja, mala iskluzivna i rizici. Nekada to bude dobro, a nekada i ne bude, ali to nije uvek najvažnije. Važnije je da se krećete i da menjate tokove.

Planovi

Trenutno pripremam predstavu „Šta se dogodilo s Norom kada je napustila svoga muža ili Stubovi društava“, Elfride Jelinek, a premijera bi trebalo da bude u JDP-u 5. decembra. U martu, naredne godine, u NP Subotica, trebalo bi da radim novi komad Maje Pelević koji se zove „Bolivud je topliji od smrti“.

Foto i tekst: N.K.

BOJAN DIMITRIJEVIĆ, KAZIMIR

Gubeći kulturu gubimo identitet

Ne može samo ekonomija da nas održava. Iako živimo u vreme brutalnog i nemilosrdnog kapitalizma, mislim da moramo da čuvamo svoj identitet, kaže glumac Bojan Dimitrijević

Od ove godine ste član ansambla JDP-a. Šta Vam, kao dugo nezaposlenom glumcu, znači stalni angažman?

-Još uvek, stalni radni odnos mi ne znači ništa, ali, kao čovek koji je status zaposlenog ostvario prvi put u 41. godini, osećicu ga verovatno tek narednog leta kad bude odmor, a meni prvi put u tom periodu legne plata. Bio sam godinama bez statusa, nezaposlen, tako da nemam staž za preko 20 godina profesionalnog bavljenja glumom.

Kako rešavati probleme sa kojima se suočava kultura?

-Ne znam kako, ali znam da ovo, kako sada jeste i kako vidim da će ostati, liči na to da će za kulturu opstanak biti nemoguća misija. Koliko znam za kulturu se izdvaja 0, 6 odsto iz budžeta, ali to nije samo za kulturu, već i za informisanje i još nešto. Mislim da je to najmanji procenat u Evropi, verovatno i među najmanjim u svetu. U kriznim, ratnim vremenima za kulturu se izdvajalo dosta više, a onda se procenat smanjivao što vodi ka tome da institucije kulture ne mogu da opstanu. To nisu samofinansirajuće institucije, da ne govorim o tome da se ništa mimo njih ne prelijeva na nezavisne kompanije, na ljude koji su nezavisni umetnici. Ako se uopšte približavamo nekim evropskim standardima i ako u Evropi postoje standardi koji zahtevaju da se za kulturu izdvajaju značajnija sredstva iz budžeta, to će omogućiti i veća ulaganja u kulturu koja predstavlja identitet jedne zemlje. Gubimo identitet gubeći kulturu. Ne može samo ekonomija da nas održava. Iako živimo u vreme brutalnog i nemilosrdnog kapitalizma, mislim da moramo da čuvamo svoj identitet.

lizma, mislim da moramo da čuvamo svoj identitet.

Da li postoji žanr u kome ste najubedljiviji?

-Volim kad uloge ne liče na prethodne i kao takve predstavljaju izazov. Pokušavam da budem glumac koji neće stvoriti fah u kome će biti dobar i koji će dovesti do perfekcionizma. Uvek mi je najzabudljivije da se okušam u žanrovima i ulogama koji su drugačiji od onoga što sam prethodno radio. Način na koji gradim svoj lik ne mogu da objasnim ni samom sebi. Dosta je tu intuicije. Pošto se bavimo umetnošću verujem da veliki deo toga treba da ostane na nivou nesvesnog.

Planirate li rad u nekoj novoj seriji ili u filmu?

-Trenutno nemam ništa u planu. Ponekad se osećam kao oprema koja se iznajmljuje. Neko od glumaca još i bira uloge, ali svi mi uglavnom čekamo neke pozive, a kriza u kulturi vodi sve

manjoj produkciji. Čeka me nekoliko premijera kojima se baš radujem. Prethodnog meseca je bila pretpremijera u Francuskoj, a 12. novembra biće evropska premijera serije "The last panthers" u Engleskoj i Nemačkoj. Ova britansko francuska koprodukcija se bavi kradljivcima dijamanta, organizovanom kriminalnom grupom koja sebe naziva Pink panteri, čiji su članovi uglavnom sa područja bivše Jugoslavije. U ovoj seriji u kojoj glumi dvadesetak glumaca iz Srbije igram jednu malu ulogu. Odlučili su da naši glumci igraju naše ljude zato što se u seriji često govori srpski, hrvatski, bosanski- koji god jezik, važno je da se razumemo. Za tri dana me očekuje pretpremijera predstave "Tramvaj zvani želja" Tenesi Vilijamsa u Kulturnom centru u Indiji, onda premijera ove predstave u Zvezdara teatru u Beogradu.

Da li su kastinzi dobar način da se dođe do uloge?

-Što se mene tiče, jesu. Kako bih na drugi način dobio ulogu u britansko francuskom projektu? Reditelj je lično došao da izabere glumce, što je inače retkost. Zanimljivo je da nisam znao šta je sve radio taj čovek, što je dobro, jer bih bio jako uplašen. Saznao sam tek kada sam izašao i sreo kolegu koji je bio u panici. Pitao sam ga šta mu je, što se ne opusti, a on mi je rekao: "Znaš li ti šta je sve taj čovek, reditelj Johan Renk radio?" Zastala mi je knedla u grlu, a kad sam dobio ulogu nisam mogao da verujem da mi se to dešava.

Jeste li kupili televizor?

-Nisam. Nasledio sam ga od oca i koristim ga samo za sony playstation, za igranje igrice. Televizijske kanale i dalje nemam, ali račun za televiziju, pošto sam podstanar, uredno plaćam. Branim se od svega što tv nudi. Jedino što bi moglo da me zanima je neki igrani program, ali njega mogu da nađem na internetu već istog dana, gde biram šta želim da gledam.

V. Tucović

NARODNO POZORIŠTE
UŽICE

GRAD UŽICE

REČ KRITIKE

Karakterne karikature s oboda

Kako se pojavio fašizam, koja je sila jednu veliku europsku naciju koja je svijet zadužila najvećim dosezima kulture i civilizacije, dovelo do uloge rušitelja ne samo te iste Europe nego, barem u planu, i velikog dijela svijeta? Cijele biblioteke već su napisane na tu temu, bezbrojne riječi izgovorene su kako bi se to objasnilo. Među jednostavnijim, ali ne i jednostavnim prikazima „pretvorbe“ razvijenog društva u paradoksalni mehanizam uništenja, i drama je Edena fon Horvata „Kazimir i Karolina“.

U režiji Snežane Trišić i produkciji beogradskog Ateljea 212, ova naizgled tek nesretna ljubavna priča postala je predstava suptilnog rukopisa, koji svojevrijedno i samosvjesno služi dramskoj formi i pomaže joj izraziti sve ono što nosi, bez nametanja vlastitih stavova ili funkcija. Ona iskreno govori i pritom ničime ne iznenađuje, osim svojom dosljednošću i formalnom estetikom, klasična je onoliko

koliko bi to trebao biti visoki standard svakog mejnstrima. I sve malo njemački hladno, onako kako fon Horvat zaista i piše, dijagnostički i analitički, ali bez gromoglasne sinteze. Zato tako strašno i opominjuće zvuči jedna od posljednjih replika, kad Erna, odavno pa onda još jednom pomirena sa svojim otpadničkim statusom, izgovori „Sve dok se ne objesimo, nećemo ni crknuti od gladi!“.

Revolt te vrste najveća je zamka ne samo ovog teksta nego i velikog dijela fon Horvatovog opusa, specifičnog spoja hladne analize, s nemalim utjecajem i psihoanalitičkih spoznaja, te čiste i jednostavne priče nalik pučkim komadima. Ansambl tu ima najviše posla, jer svatko istodobno igra svoju ulogu i specifični dio društva, pa iako su uloge podijeljene i zadane, iznijansirane detaljima, njihovo je utemeljenje niz socio-ekonomskih i moralnih zakonitosti, kao podloga za individualizaciju ali opet i

utemeljene u svoju društvenu skupinu. Glumce obavezuje još jedan detalj, a to je da je gotovo svaki fon Horvatov lik zapravo polovičan, sazdan od suprotnosti i nedovoljnog žara: ljubavnici nisu ljubavnici, preljubnici nisu preljubnici, prostitutke nisu prostitutke, čak ni nakaze nisu nakaze. Jedino su kapitalističke zvijeri bez ostatka moralne nule. Težak je to zadatak čak i za izvođače ranga Jelene Đokić i Bojana Dimitrijevića, čiji su naslovni likovi izgubljeni u svojim težnjama i nemogućnostima, a bitno lakši za Katarinu Žutić ili Nebojšu Ilića, čiji su Erna i Šircinger karakterne karikature na obodima nesreće protagonista.

Velika pažnja posvećena je izgledu predstave, između ostaloga i kao posveta von Horvathovoj naklonosti filmu, ali i spektakularnosti koju nudi prelet cepelina nad minhenskim Oktoberfestom. Izvrsna scenografija Darka Nedeljkovića i „povijesno obaviješteni“ kostimi Maje

Piše: Igor Ružić

Mirković, zajedno s toplim svjetlom Radomira Stamenkovića, pogotovo u prvom dijelu predstave, stvaraju privid koji se u drugom dijelu predstave, bitno siromašnijem i nimalo slučajno ograđenom žicom, ruši do neprepoznatljivosti. Kao i svjetovi većine likova, jer tek s razbijenim vlastitim svijetom netko može krenuti uništavati i tuđe. Naznačila je to jedinom prizorom snažne redateljske inspiracije, kad se pozdrav cepelinu pretvori u zajednički podizanje ruke u fašistički pozdrav. Bio bi to čak i dobar kraj predstave, da nije trebalo razbiti još pokoju preostalu iluziju.

REČ PUBLIKE

Očekivali smo više

Marija Đajić: Očekivala sam mnogo više, s obzirom da je ovo Atelje. Nekako mi je bilo ravno. Po meni, bubnjevi su mnogo izvukli predstavu, davali su joj dinamiku. Nisam navikla na ovakve izvedbe Ateljea, pamtim ih u mnogo boljem svetlu.

Jelena Jovanović: Sviđa mi se. Svakodnevna tematika u kojoj se možemo pronaći. Dobra gluma, zanimljivo postavljena scena, kostimi, ali i muzika, koja daje posebnu notu celokupnom doživljaju.

Nenad Pantić: Ne znam šta bih rekao. Bilo mi je zanimljivih, ali i vrlo dosadnih

delova u predstavi. Mnogo više sam očekivao. Posle ove večeri osećam neku empatiju, ali ne znam sa kojim likom.

Možda sa svima.

Marija Đokić, ekonomista: Moram priznati da sam od beogradskih pozori-

šta mnogo više očekivala na ovogodišnjem festivalu. I JDP i Atelje nisu baš u potpunosti opravdali moja očekivanja. Večerašnja predstava bila mi je jedna svojevrсна uspavan-ka. Nije mi držala pažnju. Ili ja nisam razumela poentu i poruku sa scene.

Milena Bošković, ekonomista: Tužno. Sve se raspada i ostajemo sami, prepušteni sebi. Preslikajmo je na današnjicu. Vrlo realno, jureći nekakvu zvezdu, nešto sigurnije i bolje, gubimo oslonac i ostajemo bez svega. Tako je i ovde, u ovom komadu.

B.D.

JELENA ĐOKIĆ, KAROLINA

Uloge me i razboleavaju i leče

Pozorište je moj život i posao koji mnogo volim,- kaže Jelena Đokić.

Prvi nastup na JPF-u glumica Jelena Đokić imala je već davne 2000-te godine. Tada je osvojila nagradu Ardalion za najboljeg mladog glumca, za ulogu Katarine u „Bokeškom D-molu“. To je bila i njena prva glumačka nagrada. Već naredne godine, ponovo osvaja Ardalion za najboljeg mladog glumca za ulogu u predstavi „Jegovor put“ i tada od sedam takmičarskih, Jelena igra u pet predstava. Zato na početku razgovora za Bilten kaže: „Stasavala sam uz ovaj festival“.

Kada uporedite svoj prvi dolazak na JPF-u sa večerašnjim, kako to izgleda?

-Tih prvih godina, ceo festival sam provodila u Užicu. Par godina posle toga, ponovo smo se svo vreme festivala družili, što su prelepa sećanja. Danas se druženje svelo na dolazak, igranje predstave i povratak. Na veliku žalost, nemam više osećaj festivala, jer sve izgleda kao obično gostovanje. Jedino što nas podseti da se ipak radi o festivalu je ovaj okrugli sto i razgovori. A, najlepše je to što je festival prerastao u regionalni i što je zadržao ime koje nosi, Jugoslovenski pozorišni festival, jer ovaj region sada već veoma dobro sarađuje.

Kako izgledaju današnji Kazimi-ri i Karoline?

-To su sve nekakvi pokušaji očajnika. To je sve tako banalno. Jadni ljudi koje pokreće strah. A ja imam potrebu nekako da ih prigrlim pre no što ih šamarom otrežnim i probudim. Na žalost ili sreću, sami moramo biti odgovorni za svoje postupke. Tako je u običnom

životu. Ako na ovo nadovežem svoju ličnu priču, sama sam izabrala da u mojoj kući nema televizije, da pomno pratim šta moja kćerka sluša od muzike i šta dopire do nje od užasa zvukova kojim smo izloženi sa svih strana. Trudim se da me lica političara koji nam iskaču iz svih ćoškova, ne dotiču i da mi dan ne počinje sa njima, jer ima mnogo boljih frajera sa kojima vredi započeti dan. Tako da svaki čovek sad već mora uzeti svoj život u svoje ruke i jednostavno izabrati svoj put.

Da li Vaše blisko okruženje uspeva u tome?

-Moram priznati da je moje okruženje nekako specifično, ali sve to polako dolazi sa godinama. Nekako mi se sada već sužavaju krugovi pažnje i

bliskih ljudi, pa se prosto stvorila sfera sličnih. Sličan se sličnom raduje. U takvom svetu uspevam da opstanem, jer meni prija. Od svega onoga što mi ne prija, ja se povlačim, jer ne umem da se sa tim sukobim. Možda je ovo kuka-vičluk, ali mislim da tako sebe najbolje štitim. Mnogo mi je važnije sebe zaštititi nego nekog povrediti. Jesmo bombardovani svim užasima, ali shvatimo da je ovo naš život i radimo ono što je za nas najbolje.

Gde Vas publika može videti sem u Ateljeu?

-Na televiziji ne radim. Malo sam ove sezone bila posvećena filmu, pa je premijera „Smrdljive barke“ zakazana za 25. novembar, po tekstu Miroslava Momčilovića. Jedna zanimljiva ljubavna priča između dva beskućnika, u kojoj Zarko Laušević i ja igramo glavne uloge.

Ipak, ostajete dosledni pozorištu?

-Pozorište je moj život i posao koji mnogo volim. Prekosutra na sceni Zvezdara teatra premijerno izvodimo predstavu „Tramvaj zvani želja“, u kome tumačim lik Blanš, kakvom se nisam nadala da ću nekad igrati, gde njena ranjivost raste narednih sat i po vremena, od čega već imam ozboljne psihofizičke tikove....hahaha... Tako da koliko god da me razne uloge razboleavaju, s druge strane, opet, i leče me i ja, baš tako opstajem u ovom ludom svetu.

B.Damnjanović

Najtopliji JPF do sada

Od kada je 1996. godine počeo da se održava, vreme nikada nije bilo toplije nego sada tokom 20. Jugoslovenskog pozorišnog festivala. Ranije smo osim dobrih predstava, pamtili festival i po velikom mrazu, snegu, kiši, ali i po veoma neizbežnoj, gustoj magli. Sada, kao da nije prva sedmica novembra. Vreme prolećno, a dnevna temperatura nije bila niža od 15, a ponekad je prelazila i 20 stepeni Celzijusa.

R.P.

IZ KRITIKA

...Predstava počinje kao crna komedija, fizički naglašene, skoro vodviljske igre, da bi tamni, opori tonovi počeli da preovlađuju, istiskajući smeh. Ipak, i u preplavljujuće tragičnim scenama ima mesta za komičko rasterećenje. Na primer, delotvorno je rediteljsko rešenje da Milanov telefon zvoni sa melodijom „I feel good” Džejmisa Brauna, jer ona razbija napetost, donosi komičko izduvanje napona, kroz kontrast.

Komadi Dušana Kovačevića, i uspešne predstave po kojima su one izgrađene, što je slučaj sa najnovijom podgoričkom produkcijom, veliki su i važni jer su slojeviti. Oni ispunjavaju potrebe gledalaca za smehom, iako iščašenim i gorkim, ali istovremeno nameću suočavanja sa zakopanim istinama. Mićunovićeva „Urnebesna tragedija” iskopava pitanja odnosa prema turobnim devedesetim godinama čije posledice još uvek živimo. U ludilu porodičnih odnosa se odražava ludilo društva koje ne pokazuje znake oporavka. Deda Vasilijeve reči „kasno sam se setio za život, a prerano za smrt, pa se mučim”, suštinski označavaju život na ovim prostorima. Neprestano čekamo bolja vremena, zaboravljajući da živimo u sadašnjosti koja je zapravo jedina stvarna.

(Ana Tasić, Politika)

impol
Aluminium Industry
Impol · Seval

Danas
Danas

PRU · prvi partizan.

TELEVIZIJA LAV

**УЖИЧКА
Недеља**

ЗЛАТИБОРАЦ

Вести

VEČERAS

CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE

URNEBESNA TRAGEDIJA

Dušan Kovačević

Režija: Veljko Mićunović

Producent:

JANKO LJUMOVIĆ

Dramaturg:

SLOBODAN OBRADOVIĆ

Scenograf i kostimograf:

MIODRAG TABAČKI

Izbor muzike:

VELJKO MIĆUNOVIĆ

Asistentkinja kostimografa:

LINA LEKOVIĆ

Izvršna produkcija:

NELA OTAŠEVIĆ

IGRAJU:

Ruža
Milan
Neven
Julka
Kosta
Rajna
Vasilije
Doktor
Milicioner

ANA VUJOŠEVIĆ
MLADEN NELEVIĆ
VULE MARKOVIĆ
NADA VUKČEVIĆ
BRANIMIR POPOVIĆ
BRANKA STANIĆ
METO JOVANOVSKE
MIŠO OBRADOVIĆ
MOMO PIĆURIĆ

Piše: Zoran Jeremić

Pismo Kazimiru

cenata povećanja platice-crkavice mogao Karolini da priuštiš bar tri „rumenka“ i četiri i po vožnje ringišpilom, a ne da te ona šnajderska šušumiga vuče za nos.

Kod nas nepoštenih sudija i trikotažnih lihvara nema, pa bismo te poštediti muke da gledaš kako se tvoja verenica vucara kojekuda.

Tu i tamo našlo bi se za tebe i radno mesto u špediciji ako bi mogao da progutaš neku od partijskih patki. Kažu da to ništa ne boli.

A i fakultet bi očas posla završio, pa da i tebe koficijent u ove tople novembarske dane dogreje.

Dragi Kazimirčiću, ako bi se ratosiljao onog dorćolskog akcenta, mogao bi da prevoziš pršutu kod kačerskih Brkovića. Oni ovih dana

osnivaju Užičku pršutarsku republiku, jer su belosvetski kapitalisti što ih je ocinkario onaj Piketa, provukli vest da je crveno meso štetno a naša pršuta kancerogena. „Ne čuh da spomenuše „koka-kolu“! Jeftina salama valja, a pršuta ne valja!“ – citiram iz novih „Vesti“ Miliju Brkovića koji je formulisao i naš ratni poklič – Jeli smo, jedemo i ješćemo užičku pršutu!

Kazimire, i ja tako mislim. Mogu da nas bombarduju hamburgerima, mi ćemo jesti jedino i samo, ko govedu, ko svinjsku, pršutu.

A i onaj tvoj prgavi prijatelj Franc ako dođe, mogao bi suptilnije da obija brave, to se danas drugačije radi, preko računa, što bankarskih, što metafizičkih.

Neka povede i ženu, kao stvorena je za širenje optimizma u sindikalnoj borbi nezadovoljnih prosvetara.

Slušaj Kazo, moram još i ovo da ti kažem.

Kada ste sinoć na Oktobarfestu oduševljeno mahali cepelinu a onda odjednom otpozdraviste vođi, spustila se ona gvozdена ograda preko scene. Znam da ste očajni, nismo ni mi baš dobre volje, ali odlučili smo da ne prodete dok se ne prevaspitate i ne naučite da manje gledate u tehnološka a više verujete u čuda ljubavi.

No pasaran!

Za sada ovde ima mesta samo za bradatu ženu, vlasnika cirkusa i nas koji gutamo vatru.

VREMEPLOV

Posle prvog stiglo smo do 20. JPF-a. Za repertoare su bili odgovorni selektori, posle Dejana Penčića Poljanskog, Aleksandar Milosavljević, Veljko Radović, Maša Stokić, Vladimir Kopicl, a onda koselektori Bojan Munjin i Zoran Stamatović. Od 2007. godine u takmičarskoj konkurenciji nastupaju i predstave iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Slovenije. Svaki Festival, pratio je i bogat prateći program.

Do sada je na JPF najviše Ardaliona za najbolju predstavu osvojilo Jugoslovensko dramsko pozorište Beograd, šest puta, zatim, Atelje 212 Beograd – četiri puta. Po dva puta ovu nagradu dobili su Crnogorsko narodno pozorište Podgorica, Narodno

OCENA PUBLIKE

Jugoslovensko dramsko pozorište Beograd
RAZBIJENI KRČAG4,53

Narodno pozorište Sarajevo
DIVLJE MESO.....4,03

Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca Rijeka
ŽIVOTINJSKA FARMA.....4,15

Atelje 212 Beograd
KAZIMIR I KAROLINA.....3,96

Jugoslovensko dramsko pozorište Beograd i na drugom JPF dobilo je nagradu za najbolju predstavu - „Mizantrop“

pozorište Užice kao i Gradsko dramsko pozorište Gavella Zagreb, a po jednom, Srpsko narodno pozorište Novi Sad i Zagrebačko kazalište mladih. Ardalion za najbolju režiju po dva puta dobili su Dejan Mijač, Jagoš Marković i Egon Savin, a među dobitnicima su i Ljuboslav Majera, Milan Karadžić, Paolo Mađeli, Kinga Mezei, Milica Kralj, Goran Marković, Kokan Mladenović, Aleksandar Popovski, Tomi Janežić, Ana Vukotić, Oliver Frlić, Martin Kočovski, Zlatko Sviben i Slobodan Boban Skerlić.

R.P.

Izdaje Savet XX Jugoslovenskog pozorišnog festivala Užice 2015.

Uređuje redakcijski odbor: Radojka Popović – urednik, Nenad Kovačević, Verica Tucović, Mirjana Petrović, Ana Milošević, Bogdan Damnjanović, Zoran Jeremić, Igor Ružić.

Tiraž: 500 primeraka • štampa Grafoprint Užice